

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobkyně **T. J.**, nar., bytem, zastoupené zákonnou zástupkyní Ing. B. F., bytem, , proti žalovanému **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31.3.2015, č.j.: MPSV-UM/2412/15/4S-ZLK, sp. zn. SZ/1201/2013/4S-ZLK,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 31.3.2015, č.j. MPSV-UM/2412/15/4S-ZLK, sp. zn. SZ/1201/2013/4S-ZLK, **se z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný má povinnost zaplatit zákonné zástupkyni žalobkyně Ing. B. F. 319 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě žalobkyně uvedla, že rozhodnutím žalovaného ze dne 31.3.2015, č.j. MPSV-UM/2412/15/4S-ZLK bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí správního orgánu I.stupně ze dne 12.4.2013, vydané pod č.j. MPSV-UP/590046/13/AIS-SSL, kterým se domáhala žalobkyně, aby jí nebyl odňat příspěvek na péči.

Žalobkyně uvedla, že o podaném odvolání proti rozhodnutí úřadu práce z 12.4.2013 již jednou rozhodoval Krajský soud v Brně a rozsudkem ze dne 29.8.2014, č.j. 22A 81/2013-43 zrušil rozhodnutí správního orgánu o odnětí příspěvku na péči. Kasační stížnost ze strany žalovaného proti tomuto rozsudku zamítl Nejvyšší správní soud v Brně rozsudkem ze dne 25.2.2015, č.j. 1 Ads 156/2014 a nařídil, aby žalovaný zajistil zpracování nového stanoviska posudkové komise tak, jak mu uložil před tím krajský soud a dále reflektoval výtky uvedené

v rozsudku NSS a v rozsudku krajského soudu. Žalovaný tuto uloženou povinnost ve správním řízení nesplnil.

S odvoláním na výše uvedené rozsudky považovala žalobkyně rozhodnutí vydané žalovaným dne 31.3.2015 i předchozí rozhodnutí úřadu práce za nesprávné, a to z těchto důvodů:

1. Rozhodnutí žalovaného trpí vadami, neboť vzhledem ke zdravotnímu stavu žalobkyně neuplatňuje svoji pravomoc pouze v mezích zákona a zužuje svým výkladem paragrafické znění příslušného zákona, porušuje tím tedy princip, který je zakotven v § 2 odst. 2 právní řád.
2. Rozhodnutí žalovaného trpí vadami, neboť vzhledem ke zdravotnímu stavu žalobkyně nedbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem (ochrana zdravotně postižených a naplnění mezinárodních úmluv o nápomoci těmto osobám), kterým je ochrana zdravotně postiženého a zájem nad zabezpečením péče o tuto osobu, jak vyplývá ze smyslu příspěvku na péči. Současně dochází k porušení § 2 odst. 4 správní řád, kdy hodnocený stav neodpovídá okolnostem daného případu.
3. Žalobkyně s ohledem na svou neurovývojovou poruchu charakteristickou především poruchou pozornosti, impulsivitou a hyperaktivitou na ataky nemoci není schopna zvládat základní životní potřeby. Naplňuje tedy ust. § 2 odst. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se posuzuje, zda z důvodu dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládnutí základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a adaptaci na zdravotní postižení.

Pokud jde o zvládání či nezvládání základních životních potřeb, žalobkyně k nim uvedla:

a/ - orientace

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít průměrné duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

Nebylo uznáno, že tuto životní potřebu by žalobkyně nezvládala, a to přesto, že lékařská zpráva z oboru dětské psychiatrie ze dne 24.1.2013 od MUDr. E. K. potvrzuje, že žalobkyně se hůře orientuje v běžných sociálních situacích.

b/ - komunikace

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna porozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky. Nezvládání této potřeby bylo uznáno

posudkem ze dne 19.3.2012. Podle posudku PK MPSV v Brně ze dne 17.7.2013 a 13.1.2015 v popředí dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně dominuje porucha řeči, ale nezvládnutí této schopnosti nebylo uznáno.

Palatolálie se nazývá narušená komunikační schopnost pacienta na základě rozštěpové vady, charakteristickými znaky je „nosovost“ řeči, porucha výslovnosti a obtížně srozumitelná řeč dítěte z důvodu úniku vzduchu nosem, kdy nevzniká dostatečný tlak vzduchu potřebný k vytvoření hlásek. Z tohoto důvodu má žalobkyně dle zpráv z klinické logopedie ze dne 10.10.2011, 8.4.2013 a 18.5.2015 stále hodnocení řeči: hyperrhinofonie + palatolalická artikulace.

c/ - stravování

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim. Žalobkyně není schopna nápoj nalít, stravu naservírovat a naporcovat. Nezvládnutí této základní životní potřeby bylo uznáno posudkem ze dne 19.3.2012, dále bylo uznáno do 24.1.2013, nyní však již uznáno nebylo.

d/ - oblékání a obouvání

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem. Žalobkyně není schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem. Toto bylo uznáno v posouzení do 24.1.2013, dále však již uznáno nebylo.

e/ - péče o zdraví

Tato základní životní potřeba jako nezvládaná u žalobkyně byla uznána.

f/ - osobní aktivity

Tato základní životní potřeba v případě žalobkyně byla uznána.

Žalobkyně uvedla, že rozhodnutí žalovaného se skládá z posudkových závěrů, které nebyly posuzovány jednotlivě, ovšem byly pouze doplňovány, čímž nemohly být posouzeny objektivně, nýbrž se vycházelo ze stejných hodnocení. Žalobkyni bylo tedy upřeno právo na spravedlivé a objektivní posouzení zdravotního stavu.

Rozhodnutí se skládá ze dvou posudkových závěrů (posudek PK MPSV ČR v Brně ze dne 13.1.2015 a posudek PK MPSV ČR v Brně ze dne 24.2.2015), které však nebyly hodnoceny v souladu s § 25 zák. č. 108/2006 Sb. v platném znění, kdy k řízení o odvolání nebyly využity jiné podklady než posouzené posudkovou komisí lékařské posudkové služby, přičemž jde především o sociální dávku, která se váže k sociálním schopnostem sebeobsluhy a životních potřeb, které sice mají mít primárně podklad ve zdravotním stavu, ale bez znalostí sociálních schopností osoby nelze dovozovat vliv lékařské diagnózy na závislost osoby na péči jiné osoby. Současně závěry posudkového hodnocení odvolacího orgánu nereflektují závěry posudkového hodnocení prvoinstančního orgánu.

Nové posudkové závěry postrádají tyto dva závazné podklady, čímž je rozhodnutí vydáno v rozporu s § 3 správní řád, kdy nebyl stav věci zjištěn tak, aby o něm nebyly

důvodné pochybnosti a současně byl porušen § 2 odst. 4 téhož zákona, protože dochází k nedůvodným rozdílům při vymezování skutkově shodné situace.

Jednotlivé nezvládnutí základních životních potřeb rozhodné pro posouzení dávky nebylo hodnoceno v souladu se závěry lékařských zpráv a ani se závěry sociálního šetření. Závěry učiněné lékařskou posudkovou komisí jsou tedy nedostatečně podložené a neodůvodněné.

Jednotlivé nezvládnutí základních životních potřeb rozhodné pro posouzení dávky nebyly hodnoceny v souladu se závěry LP MPSV ČR. Zhodnocení jednotlivých potřeb se rozchází v posudcích a ve výroku rozhodnutí.

Z uvedených skutečností vyplývá, že rozhodnutím žalovaného nebylo reflektováno odvolací řízení a bylo vydáno v rozporu se správním řádem, obecnými zásadami správního řízení a smyslem zákona č. 108/2006 Sb.

Žalobkyně tedy navrhovala, aby rozhodnutí žalovaného ze dne 31.3.2015 i rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky ve Zlíně ze dne 12.4.2013 bylo zrušeno a v novém rozhodnutí byla žalobkyně uznána závislou na pomoci jiné fyzické osoby dle § 8 zákona č. 108/2006 Sb. ve stupni II. (středně těžké závislosti) z důvodu nezvládnutí 6 základních životních potřeb, a to od 1.4.2013.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že na základě zrušujícího rozsudku Krajského soudu v Brně č.j. 22A 81/2013-43 ze dne 29.8.2014 požádal PK MPSV, detašované pracoviště v Brně o posouzení zdravotního stavu žalobkyně.

PK MPSV 13.01.2015 posoudila zdravotní stav žalobkyně jednak z doložené zdravotní dokumentace a jednak samotným vyšetřením žalobkyně za účasti její zákonné zástupkyně.

PK MPSV pak ve výroku a odůvodnění posudku ze dne 13.01.2015 uvedla, že posuzovaná není osoba do 18 let věku, která se podle ust. § 8 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby ve 2 základních životních potřebách péče o zdraví a osobní aktivity. Tento stav trval k datu 1.1.2013.

Příspěvek na péči v nejnižším stupni je možné přiznat za předpokladu, že posuzovaná osoba ve věku do 18 let nezvládá aspoň tři základní životní potřeby (ust. 8 odst. 1 písm. a) zákona o sociálních službách).

Žalovaný po obdržení posudku PK MPSV ze dne 13.1.2015 poskytl zákonné zástupkyni možnost seznámit se s tímto podkladem pro rozhodnutí. Vyrozumění o pokračování v řízení převzala zákonná zástupkyně dne 15.1.2015. Dne 21.1.2015 obdržel žalovaný vyjádření zákonné zástupkyně, na jejímž základě požádal PK MPSV o doplňující posouzení zdravotního stavu žalobkyně.

PK MPSV na žádost dne 24.2.2015 vypracovala doplňující posudek a uvedla v něm, že vyhodnotila skutečnosti, které vedly k požadavku na doplnění posudku, přičemž neshledala

důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru, a to ani k datu nového jednání dne 24.2.2015.

Žalovaný po obdržení doplňujícího posudku vyrozuměl zákonnou zástupkyni o pokračování ve správním řízení a poskytl možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí, včetně doplňujícího posouzení zdravotního stavu žalobkyně.

Žalobkyně prostřednictvím své zákonné zástupkyně dne 3.3.2015 doručila žalovanému vyjádření k podkladům rozhodnutí a přiložila lékařskou zprávu ze dne 24.1.2013 od MUDr. K. a uvedla, že PK MPSV tento psychiatrický nález opakovaně nerespektuje.

Vzhledem k tomu, že uvedenou lékařskou zprávu PK MPSV vyhodnotila při svém jednání dne 17.7.2014 (viz posudek č. j. 2013/1930-BR) a také při dalším jednání i za účasti žalobkyně a její zákonné zástupkyně dne 13.1.2015 a nešlo tak o nové doložený návrh, který by PK MPSV a žalované nebyly známy z dřívějších jednání, žalovaný o další doplnění posudku nepožádal. Tento postup žalovaného má oporu ve správním řádu.

Dne 31.3.2015 vydal žalovaný rozhodnutí, ve kterém odvolání zamítl a napadené rozhodnutí Úřadu práce – krajské pobočky ve Zlíně ze dne 12.4.2013, kterým bylo rozhodnuto odejmout příspěvek na péči od 1.4.2013, potvrdil.

K jednotlivým žalobním námitkám žalovaný uvedl.

Žalovaný má za to, že základní zásady činnosti správních orgánů dle § 2 odst. 2 správního řádu porušeny nebyly. Nadto má zákon o sociálních službách vymezen postup i účel správního řízení a nebyla nikterak porušena práva oprávněné osoby.

Dále uvedl, že dle ust. § 2 odst. 4 správního řádu, správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Zásadě rovnosti je třeba rozumět tak, že právní rozlišování v přístupu k určitým právům nesmí být projevem libovůle, neplyne z ní však závěr, že by každému muselo být přiznáno jakékoliv právo. Žalovaný konstatoval, že kritéria pro přiznání příspěvku na péči jsou vymezena v zákoně o sociálních službách s tím, že schopnost osoby zvládat základní životní potřeby se pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí podle aktivit, které jsou pro jednotlivé základní životní potřeby vymezeny v příloze č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.

Správní orgány, které rozhodují o přiznání příspěvku na péči, postupují v souladu s platnou právní úpravou, od níž se nemohou odklonit. PK MPSV při vypracování posudku vycházela ze spisu žalovaného, ze spisu úřadu práce včetně sociálního šetření provedeného dne 24.1.2013, nálezů posudkového lékaře OSSZ Kroměříž, lékařských zpráv doložených v průběhu odvolacího řízení i z vlastního vyšetření žalobkyně při svém jednání dne 13.1.2015. Z výše uvedeného nevyplývá, že by při posouzení zdravotního stavu žalobkyně bylo rozhodováno v rozporu s veřejným zájmem nebo proti potřebám žalobkyně. Příspěvek na péči se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. PK MPSV dospěla k závěru, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu posuzovaná vyžaduje každodenní

mimořádnou péči jiné fyzické osoby ve 2 základních životních potřebách (péče o zdraví a osobní aktivity) a z toho důvodu se nepovažuje podle § 8 zákona o sociálních službách za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby.

Dále žalovaný konstatoval, že PK MPSV vyšetřila žalobkyni při jednání komise dne 13.1.2015 a zaznamenala, že žalobkyně je lucidní, orientována všemi směry správně, kontakt navazuje spontánně, je mnohomluvná, má velkou slovní zásobu, řeč narušena vývojovou vadou (rozštěpem), ale srozumitelná, nálada spíše elevovaná, afektivita přiměřená, v projevu i myšlení spíše infantilní, vyhýbavý oční kontakt, intelekt nadprůměrný, nejsou známky psychózy, motorika přiměřená, pozornost udrží. Somatický nález přiměřený věku. V PK MPSV byla žalobkyně opakovaně posuzována jako nevyžadující mimořádnou péči s výjimkou posudku z dubna roku 2009, kdy šlo o posouzení podle starší právní úpravy a kdy byl potvrzen ve věku 7 let dítěte stupeň I. (lehká závislost) v době zaškolení. PK MPSV uvedla, že zdravotní stav žalobkyně se během sledovaného období podstatně nezměnil ve smyslu zhoršení smyslových, duševních nebo fyzických kompetencí dítěte, které se měnily jen v souvislosti s fyziologicky probíhajícím biopsychosociálním vývojem a v průběhu času se spíše zlepšovaly, v důsledku probíhající lékařské a logopedické péče.

Žalovaný má za to, že se PK MPSV důsledně zdravotním stavem i námitkami zákonné zástupkyně zabývala, a to včetně rozsahu duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností.

Zákonná zástupkyně napadala neuznání základní životní potřeby orientace, neboť dle ní lékařská zpráva z oboru dětské psychiatrie ze dne 24.1.2013 od MUDr. K. potvrzuje, že žalobkyně se hůře orientuje v běžných sociálních situacích.

K tomu žalovaný uvedl, že PK MPSV měla pedopsychologické vyšetření ze dne 24.1.2013 k dispozici při svých jednáních dne 13.1.2015 i 24.2.2015. Z pedopsychologického vyšetření vyplývá, že posuzovaná je citlivá, hodně fixovaná na maminku stále nesamostatná, hůře se orientuje v běžných sociálních situacích, potřebuje pomoc a dohled i při hygienických úkonech... péče maminky je i nadále nutná.

PK MPSV zkonstatovala, že po stránce duševní nejsou intelektové předpoklady žalobkyně sníženy, nemá poruchy myšlení a vnímání, přes zvýšenou nemocnost, zvládá věku přiměřené učivo běžné základní školy bez asistence. Psychiatrické vyšetření potvrzuje hyperaktivitu, ve smyslu horší pozornosti a snížené schopnosti koncentrace, s výkonnostními výkyvy a zvýšenou unavitelností, ale bez manifestních poruch chování. Objektivizovaná tíže funkční poruchy vede k nutnosti systematického a citlivého přístupu ze strany osob z blízkého okolí žalobkyně, nevyžaduje však pravidelnou medikamentózní psychiatrickou léčbu ani psychoterapeutickou péči.

Dle žalovaného je přirozené, že u nemocného dítěte je větší potřeba podpory a citové jistoty, která by jeho nepříjemné prožitky v souvislosti s léčbou, hospitalizací apod. kompenzovala. Onemocnění představuje určité ohrožení, na něž dítě reaguje různými obrannými mechanismy, přičemž jedním z nich je zvýšená fixace na blízké osoby. Fyzická přítomnost nejbližších lidí za těchto okolností dítěti saturuje potřebu bezpečí a jistoty, které byly onemocněním ohroženy. Dne 13.1.2015 žalobkyně při jednání komise uvedla, že po příchodu ze školy si udělá úkoly, na počítači si píše s kamarádkami, má profil na facebooku,

chodí s nimi ven, čte si. Když ji někdo naštve, tak si to s ním vyřídí na místě, nebo si to zapamatuje. PK MPSV základní životní potřebu orientace za nezávládanou tedy neuznala. Sluchová vada je lehká, neomezuje orientaci zvukem, lehká krátkozrakost je korigována brýlemi. Po stránce duševní nejsou vrozené intelektové předpoklady posuzované jakkoli sníženy, nemá poruchy myšlení a vnímání, přes zvýšenou nemocnost zvládá věku přiměřené učivo běžné základní školy bez asistence.

Zákonná zástupkyně pak napadá neuznání základní životní potřeby komunikace, která byla uznána posudkem v minulosti. Poukázala na dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, kterému dominuje porucha řeči, přesto nezvládání této schopnosti nebylo uznáno.

Žalovaný konstatuje, že PK MPSV dne 13.1.2015 u žalobkyně uznala potřebu mimořádné pomoci při zvládání základní životní potřeby péče o zdraví z důvodu nutnosti systematické logopedické péče, avšak pro nezvládání základní životní potřeby komunikace PK MPSV neshledala medicínské důvody, stejně jako PK MPSV dne 17.7.2013.

Z logopedického vyšetření ze dne 8.4.2013 vyplývá hodnocení řeči: hyperrhinofonie a patolalická artikulace, srozumitelnost řeči společensky únosná, závěrem uvedeno zlepšení artikulace.

Pokud zákonná zástupkyně poukazovala na vyšetření ze dne 18.5.2015, PK MPSV ani žalovaný nemohl toto hodnotit ani dne 13.1.2015 ani při doplňujícím hodnocení 24.2.2015, neboť toto vyšetření proběhlo až po ukončení odvolacího řízení (rozhodnutí bylo žalovanou vydáno 31.3.2015, vypraveno 3.4.2015).

Žalobkyně při vyšetření v PK MPSV dne 13.1.2015 uvedla, že chodila 1x za 14 dnů na logopedii, teď 1 x za měsíc chodí do logopedického kroužku ve škole, který vede učitelka. Z posudku PK MPSV vyplývá, že poruchy artikulace a tempa řeči nebrání posuzované ve zvládání kritérií základní životní potřeby komunikace dle přílohy č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb., kde se uvádí, že za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna porozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky. Zkonstatovala, že přetrvává společensky únosná porucha výslovnosti, která podstatně neomezuje komunikační schopnost žalobkyně, která komunikuje řečí i písemně, je schopna používat běžné komunikační prostředky. Při vyšetření v PK MPSV dne 13.1.2015 bylo konstatováno, že posuzovaná kontakt navazuje spontánně, mnohomluvná, velká slovní zásoba, řeč narušena vývojovou vadou (rozštěpem), ale srozumitelná. PK MPSV základní životní potřebu komunikace za nezvládanou neuznala.

Zákonná zástupkyně pak napadala neuznání základní životní potřeby stravování, když dle ní žalobkyně není schopna nápoj nalít, stravu naservírovat a naporcovat, přičemž toto bylo v dřívějších posudcích uznáno jako nezvládnuto.

Žalovaný sdělil, že PK MPSV dne 13.1.2015 k vývoji stupně závislosti uvedla, že žalovaná byla v PK opakovaně posouzena jako nezávislá na péči resp. nevyžadující mimořádnou péči s výjimkou posudku z dubna 2009, kdy šlo o posouzení podle starší právní úpravy a kdy byl ve věku 7 let posuzované potvrzen stupeň I. (lehká závislost) v době zaškolení. V prvoinstančním posudku ze dne 15.5.2012 lékař OSSZ neodůvodnil, na základě

jakých medicínských skutečností a objektivizovaných závažných funkčních poruch dospěl k uznání stupně závislosti II. (středně těžká závislost). Zdravotní stav dítěte byl při prvoinstančním posouzení jednoznačně nadhodnocen.

Ze závěru PK MPSV ze dne 17.7.2013 vyplývá, že již v roce 2011 byl zdravotní stav posuzovaný hodnocen PK MPSV se závěrem, že se nepovažuje dle platné legislativy za osobu závislou na pomoci jiné osoby. Při stacionárním zdravotním stavu, bez jakéhokoli objektivního zhoršení byl od 25.1.2012 do 24.1.2013 přiznán stupeň závislosti II. (středně těžká závislost) na podkladě posudku lékaře OSSZ. PK MPSV to považovala za posudkový omyl, za výrazné nadhodnocení a nesprávnou aplikaci posudkových kritérií vyplývající z platných legislativních norem. Žalovaný k námitce nezvládání stravování využívá závěr PK MPSV ze dne 17.7.2013, která sdělila, že žalobkyně je intelektově na vysoké úrovni, není oboustranná praktická ani úplná slepota, funkce horních končetin není omezena, zachována úchopová schopnost, jemná motorika bez postižení, v normě, není přítomna funkčně významná porucha, která by bránila naporcování a naservírování stravy.

Dne 13.1.2015 u jednání PK MPSV za přítomnosti žalobkyně a její zákonné zástupkyně bylo konstatováno, že žalobkyně „chodila do flétny, jiné další aktivity v místě bydliště nejsou k dispozici, sem tam tvořivá dílna“.

PK MPSV sdělila, že posuzovaná nemá motorické končetinové postižení ani intelektový nebo smyslový deficit omezující zvládání aktivit základní životní potřeby stravování. Dle přílohy č. 1 k Vyhlášce se v rámci základní životní potřeby stravování neposuzuje namítaná schopnost přípravy stravy. Uvařit si teplé jídlo a nápoj je jedním z kritérií základní životní potřeby péče o domácnost, která se však u osob do 18 let věku neposuzuje. Dle sdělení zákonné zástupkyně u Krajského soudu v Brně se posuzovaná zcela spoléhá na matku, aby jí vše připravila, pak si částečně jídlo naporcuje, nají se sama i napije.

Žalovaný konstatuje, že sdělení zákonné zástupkyně, že dcera „nemá ráda určité druhy potravin a připravených jídel, obojí vždy odmítne, typické pro ADHD“, potvrzuje vědomou schopnost žalobkyně vybrat si ke konzumaci hotové potraviny, v souladu s přílohou č. 1 k Vyhlášce. Žalobkyně při vyšetření PK MPSV sdělila, že do jídelny na obědy nechodí, v polední přestávce si skočí domů na oběd - myslí si, že by jí v jídelně nechutnalo. PK MPSV konstatovala, že žalobkyně nemá motorické končetinové postižení ani intelektový nebo smyslový deficit omezující zvládání aktivit základní životní potřeby stravování v rámci své věkové kategorie a za nezvládanou ji neuznala.

Zákonná zástupkyně napadá neuznání základní životní potřeby oblékání a obouvání, když žalovaný k této základní životní potřebě sdělil, že za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

Žalobkyně při vyšetření PK MPSV sdělila, že si plánuje, co si obleče, v jaké barvě. Oblékání i obouvání zvládá. Zákonná zástupkyně uvedla, že dohlíží, aby se dcera v zimě více oblékla - je schopná jít i v tričku.

PK MPSV dne 13.1.2015 konstatovala, že posuzovaná nemá motorické končetinové postižení ani intelektový nebo smyslový deficit omezující zvládání aktivit základní životní potřeby oblékání a obouvání v rámci své věkové kategorie a jako nezvládanou ji neuznala.

Zákonná zástupkyně pak napadala rozhodnutí, neboť se dle ní skládá z posudkových závěrů, které nebyly posuzovány jednotlivě, čímž nemohly být posouzeny objektivně, nýbrž se vycházelo ze stejných hodnocení.

Žalovaný k této námitce uvedl, že v rámci odvolacího řízení byl zdravotní stav žalobkyně PK MPSV 2x přezkoumán a zhodnocen, přičemž žalobkyně byla při jednání PK MPSV vyšetřena za účasti zákonné zástupkyně. PK MPSV se k námitkám týkajícím se zdravotního stavu žalobkyně dle názoru žalovaného dostatečně vyjádřila, žalovaný v napadeném rozhodnutí vyjádření PK MPSV k námitkám zákonné zástupkyně uvedl a s ostatními námitkami uvedenými v odvolání se vypořádal.

Pokud zákonná zástupkyně napadá, že rozhodnutí se skládá ze dvou posudkových závěrů, které však nebyly hodnoceny v souladu s ust. § 25 zákona o sociálních službách, kdy k řízení o odvolání nebyly využity jiné podklady než posouzení PK MPSV, žalovaný sdělil, že k porušení postupu zakotveného v ust. § 25 zákona o sociálních službách nedošlo, Úřad práce provedl sociální šetření dne 24.1.2013, následně dne 11.3.2013 OSSZ posoudila zdravotní stav žalobkyně.

PK MPSV žalobkyni vyšetřila při svém jednání dne 13.1.2015, čímž vyrovnala nepovinnou absenci vyšetření žalobkyně u prvoinstančního posudkového orgánu. PK MPSV respektovala doporučení uvedené v rozsudku Krajského soudu v Brně č.j. 22 A 81/2013- 43, kde se uvádí posuzování stupně závislosti toliko na základě sociálního šetření prováděného sociální pracovníci, čili úředníci, která nemá dostatečnou vypovídací hodnotu a žalobkyni je nutno k jednání PK přizvat anebo alespoň připustit. Dle žalovaného byl vyšetřením žalobkyně u PK MPSV učiněn nezbytný krok ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Zákonná zástupkyně měla možnost při jednání PK MPSV, jako nejlépe znalá sociálních schopností své dcery v návaznosti na její zdravotní stav přesvědčit PK MPSV o zvládání či nezvládání základních životních potřeb žalobkyně.

Posouzení zdravotního stavu žalobkyně dle názoru žalované nelze považovat za rozhodování v rozporu s veřejným zájmem nebo proti potřebám žalobkyně, když PK MPSV měla k dispozici jak záznam sociálního šetření úřadu práce, tak kompletní zdravotní dokumentaci o zdravotním stavu žalobkyně, kterou při svém jednání vyšetřila. Minimálně v tuto dobu tak zákonná zástupkyně žalobkyně měla možnost uplatnit své námitky a obhájit zájmy své dcery.

Zákonná zástupkyně pak namítala, že jednotlivé nezvládnutí základních životních potřeb nebylo hodnoceno v souladu se závěry lékařských zpráv ani se závěry sociálního šetření. Závěry učiněné PK MPSV proto považuje za nedostatečně podložené a neodůvodněné.

Žalovaný k této námitce odkázal na str. 3 napadeného rozhodnutí ze dne 31.3.2015, která obsahuje soupis všech podkladů a lékařských zpráv, které PK MPSV měla při svém jednání k dispozici. Zástupkyně po celou dobu správního řízení i při osobním jednání u PK MPSV měla možnost předkládat a navrhopvat důkazy, čehož i využila. Na jejich základě

byl dožádán doplňující posudek. Žalovaný učinil veškeré kroky k zajištění řádného stavu věci. Žalovaný pak uvedl, že podkladem pro jeho rozhodnutí byly posudky PK MPSV ze dne 13.1.2015 a 24.2.2015, z jejichž posudkových závěrů vyplývá, že žalobkyně vyžaduje každodenní péči jiné fyzické osoby při nezvládání dvou základních životních potřeb. Tento počet však je nedostatečný pro vznik nároku na příspěvek na péči dle ust. § 8 odst. 1 zákona o sociálních službách a proto požadavku žalobkyně nemohlo být vyhověno.

Pokud jde o napadené rozhodnutí ze dne 31.3.2015, č.j. MPSV-UM~2412/15/4S-ZLK, žalovaný rozhodl dle ust. § 90 odst. 5 správního řádu tak, že odvolání zamítl a napadené rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka ve Zlíně ze dne 12.4.2013 potvrdil.

Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného vyplynulo, že žalovaný jako zásadní základ svého rozhodnutí použil posudek PK MPSV ČR, pracoviště v Brně ze dne 13.1.2015, když tento posudek pokládá za posudek objektivní a přesvědčivý a s posudkem PK MPSV ČR z uvedeného dne se vypořádal v podstatě tím způsobem, jak později uvedl ve vyjádření k žalobě žalobkyně.

Krajský soud v Brně ve věci nařídil jednání na den 26.4.2017. Před jednáním zaslala zákonná zástupkyně žalobkyně krajskému soudu zprávu o výsledku psychologického vyšetření provedeného Krajskou pedagogicko-psychologickou poradnou a zařízením pro další vzdělávání dalších pedagogických pracovníků Zlín, pracoviště ve Valašském Meziříčí, kdy v jeho závěru uvedeno, že aktuální intelektové předpoklady jsou z celkového pohledu průměrné (pásmo horního průměru) s mírnou převahou verbální složky intelektu (školsky významnější) nad složkou performační (názorovou). Koncentrace pozornosti se v našich podmínkách, jak uvedeno, jeví jako optimální, pracovní tempo přiměřené, u některých subtestů až rychlé. V průběhu vyšetření je pozorován mírný motorický neklid a občasné impulzivní a zbrklé reakce. Pedopsychiatrem diagnostikován syndrom ADHD, v jehož popředí stojí hyperaktivita a impulsivnost. Ve školním prostředí se u posuzované nevyskytují žádné potíže spojené s uvedenou poruchou pozornosti s hyperaktivitou, proto není zařazena mezi žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve škole je individuálně integrována pro vadu řeči způsobenou celkovým rozštěpem patra. Ačkoliv je posuzovaná bystrá a inteligentní dívka, nemá náhled na své chování a jednání vůči matce a tetě. Nedokáže přijímat výtku a kritiku, nechce přistoupit na nastavení pravidel a ani na sebe přijmout odpovědnost za aktivity běžného každodenního života (ranní vstávání do školy, ranní hygiena, včasný odchod do školy, úklid vlastního pokoje, pomoc s chodem domácnosti apod.). Bylo doporučeno proto navázat spolupráci se střediskem výchovné péče ve Valašském Meziříčí, které nabízí ambulantní péči i preventivně - výchovné pobyty.

Zákonná zástupkyně pak soudu doručila také psychologické vyšetření posuzované žalobkyně provedené Mgr. A. S., ve Vsetíně, ordinace klinické psychologie provedené 9.2.2017, z něhož vyplynulo, že se jedná v případě posuzované o dospívající dívku s náročnou zdravotní anamnézou. Na základě dostupných informací, předložené dokumentace, rozhovoru s matkou a komplexního psychologického vyšetření lze předpokládat přítomnost PAS – aktuálně uzavřeno jako F 845-Aspergerův syndrom diagnostikovaný v dospívání – lehká až středně těžká symptomatika. Sociální typ aktivní zvláštní. Anamnesticky splňuje tato kritéria – nápadnosti zejména v oblasti sociálních a emoční a v oblasti komunikace, narušení sociálního úsudku a bezpečné orientace v méně strukturovaných situacích, snížený jazykový cit a schopnost porozumět přenesenému významu slov, potíže s emoční aktivitou, úzký okruh zájmů. Aktuální úroveň mentálního výkonu dosahuje celkově horního pásma průměru.

Kognitivní profil nerovnoměrný ve prospěch složky slovně pojmové oproti složce názorové. Emotivita labilní, oslabená frustrační tolerance. Vedena v pedopsychiatrické a neurologické ambulanci. Byla doporučena i speciální pedagogická péče ve spolupráci s SPC pro děti a PAS.

U jednání Krajského soudu v Brně dne 26.4.2017 zákonná zástupkyně uvedla k jednotlivým základním životním potřebám a jejich zvládání či nezvládání tak, že pokud jde o orientaci, tak jak je vymezena v příloze č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb., žalobkyně není schopna orientovat se v přirozeném sociálním prostředí a orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat. Pokud jde o žalobkyni, ta se normálně orientuje v tom smyslu, že dojde do školy i ze školy, do kroužků, běžně se pohybuje, v tomto směru omezena není ani zrakově ani sluchově tak, aby tento typ orientace nezvládla. S ohledem na psychické problémy se však nedokáže orientovat v přirozeném sociálním prostředí tak, jak se běžně orientují děti jejího věku a dále se nedokáže orientovat ve zcela běžných situacích a přiměřeným způsobem na ně reagovat, což je popsáno pod položkou orientace v příloze č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb. Např., když zákonná zástupkyně s posuzovanou přišla do ordinace k psychologce, ta okamžitě poznala, že posuzovaná reaguje naprosto jinak než děti jejího věku v běžné situaci. Posuzovaná např. vůbec nedokáže rozpoznat, jak se má v jakém prostředí a k jaké osobě chovat, a jak s ní jednat. S tímto jsou u ní velké problémy.

Pokud jde o komunikaci, tak jak je vymezena v zákoně, posuzovaná komunikuje, někdo ji vzhledem k její vadě rozumí lépe někdo hůře. Posuzovaná však těžko chápe některé slovní spojení a nedokáže určit jejich význam. Žádný jiný větší problém v komunikaci nemá.

Zákonná zástupkyně uvedla, že posuzovaná má s ohledem na poruchu autistického spektra problém např. ukrojit si chleba, prostě to neudělá a veškeré jídlo jí musí připravit zákonná zástupkyně. Protože má špatnou koordinaci pohybu, vzhledem ke své poruše, stává se např., že vyleje nápoj, který má připravený. Sama najíst a napít se dokáže.

Pokud jde o oblékání a obouvání posuzovaná není schopna vybrat si oblečení s ohledem na počasí. Je zvyklá nosit oblečení, které si oblíbila a velmi těžko ji zákonná zástupkyně přesvědčí, že např. do společnosti oblečení, které si chce obléct, není vhodné. Dále pak uvedla, že stejné problémy jako má její dcera nyní, měla už v r. 2013, a to s ohledem právě na své psychické postižení. Její porucha se také stejně projevovala jako v současné době. Pokud jde o posudek PK MPSV ČR z 13.1.2015, je to posudek, který byl udělán velmi povrchně, posudková komise setrvala na svém závěru, aniž by cokoli hlouběji šetřila.

Zástupce žalovaného u soudního jednání uvedl, že se stanoviskem zákonné zástupkyně žalobkyně nesouhlasí, odvolal se na odůvodnění rozhodnutí žalovaného i vyjádření k žalobě. Uvedl, že žalovaný musí hodnotit zdravotní stav žalobkyně od data podání žádosti o dávku, nejpozději do data vydání rozhodnutí žalovaného, což bylo v r. 2015. Žalovaný postupoval správně, stejně jako prvostupňový orgán, tedy úřad práce, když ve věci bylo provedeno sociální šetření, následoval posudek lékaře OSSZ a posudek PK MPSV ČR. Poté, kdy věc žalovaného byla zrušena Krajským soudem v Brně i Nejvyšším správním soudem, žalovaný postupoval v intencích těchto rozsudků, když nechal znovu posoudit zdravotní stav žalobkyně PK MPSV ČR, tak jak mu bylo nařízeno soudem. Pokud žalobkyně u soudu předkládá nové lékařské zprávy z r. 2017, pro toto řízení již tyto zprávy nejsou podstatné. Pokud se změnil zdravotní stav žalobkyně, může si tato podat novou žádost, o které by bylo správními orgány

znovu rozhodnuto. Trval na tom, že žalovaný i úřad práce postupovaly v souladu s právním právním i zákonem o sociálních službách a žalobu pokládal za nedůvodnou.

Krajský soud v Brně při svém rozhodování měl k dispozici spis úřadu práce i PK MPSV ČR i rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 22A 831/2013-43 i rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1Ads 156/2014-28.

Z uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně vyplývá, že tento soud 29.8.2014 rozhodl tak, že rozhodnutí žalovaného ze dne 8.8.2013 č.j. MPSV-UM/8082/13/4S-ZLK, sp. zn. SZ/623/2013/9S-ZLK zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Z odůvodnění mimo jiné vyplynulo, že rozhodnutím žalovaného z 8.8.2013 bylo odvolání žalobkyně T. J., zastoupené zákonnou zástupkyní, matkou směřující proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky ve Zlíně ze dne 12.4.2013, č.j. MPSV-ÚP/59004613/AIS-SSL zamítnuto a uvedené rozhodnutí potvrzeno.

Ve zrušujícím rozsudku krajský soud konstatoval, že žaloba žalobkyně je důvodná, když krajský soud dospěl k závěru, že při hodnocení napadeného rozhodnutí žalovaného, jakož i procesu, který mu předcházel, dospěl soud k závěru, že žalovaný rozhodoval na základě nedostatečného zjištění skutkového stavu. Závěry, které žalovaný učinil na základě použitých podkladů, jsou ne zcela dostatečně odůvodněné, takže zjištění zdravotního stavu a jeho funkčních důsledků, i postup ze strany správních orgánů v předmětné věci vyvolává pochybnosti o objektivním posouzení věci.

Z odůvodnění pak vyplynulo, že ze zdravotní dokumentace a jejího hodnocení bylo prokázáno, že posuzovaná, nezletilá žalobkyně je po korekční operaci rozštěpové vady rtu a patra se zavedeným VP shuntem pro hydrocefalus, je přiměřeného psychomotorického vývoje bez hybného omezení a duševní poruchy, s lehkou vadou řeči. Ve škole dosahuje výborný prospěch, je inteligentní, reaguje velmi flexibilně, má pružné uvažování a logické myšlení. Má však problémy stran soustředění, poruchy pozornosti. Dále byla zjištěna hyperaktivita vyznačující se horší pozorností, koncentrací, zvýšeně unavitelný CNS. Dále pak bylo uvedeno, že z obsahu správního spisu soud zjistil, že dle posudku OSSZ Kroměříž ze dne 15.5.2012 nezletilá nezvládala z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ze základních životních potřeb, ke kterým potřebovala pomoc fyzické osoby: stravování, oblékání, obouvání, péči o zdraví, osobní aktivity. Rozhodnutím úřadu práce ze dne 6.6.2012, č.j. 2249/2012/DPH proto byl zvýšen příspěvek na péči na částku 6.000 Kč ode dne 1.1.2012.

Z posudku PK MPSV ČR v Brně ze dne 17.7.2013, který byl vypracován, však zcela absentuje bližší zdůvodnění, jaká konkrétní změna nastala v oblasti stravování, oblékání a obouvání, pokud tyto životní potřeby nebyly již zahrnuty do sféry potřeb, které nezletilá není schopna zvládat nebo zvládat s pomocí fyzické osoby. Z tohoto pohledu posudek vyhotovený PK MPSV v Brně, který vzal žalovaný za základ svého rozhodování, je nedostatečný a nepřezkoumatelný. Z posudku musí být najisto zřejmé, z čeho posudková komise při svém posouzení vycházela, jak podklady i jí samotnou zjištěné skutečnosti hodnotila a zda tak bylo učiněno při dodržení náležitých standardů.

Pochybení shledal soud i v případě postupu před úřadem práce, kdy posudkový lékař úřadu práce pouze přepsal výsledek šetření závislosti žalobkyně na pomoci jiné osoby vypracovaný sociálním pracovníkem.

Soud dospěl, jak z odůvodnění vyplývá, k závěru, že skutkový stav, z kterého žalovaný při svém rozhodování vycházel, vyžaduje zásadní a podstatné doplnění v rozsahu výše uvedeném, proto přezkoumávané rozhodnutí zrušil. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem soudu, dle kterého bude postupováno v souladu s ust. § 1 odst. 2 vyhl. č. 505/2006 Sb., tzn. schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti bude zhodnocena v přirozeném sociálním prostředí žalobkyně, případně za účasti žalobkyně a její zákonné zástupkyně při jednání posudkové komise a posléze zjištěný skutkový stav bude přesvědčivým způsobem zdůvodněn.

Dále soud zjistil, že proti tomuto rozsudku krajského soudu byla ze strany žalovaného podána kasační stížnost.

Tu Nejvyšší správní soud rozsudkem č.j. 1Ads 156/2014-28 ze dne 25.2.2015 zamítl.

Z odůvodnění tohoto rozsudku mimo jiné vyplynulo, že podle Nejvyššího správního soudu se posudková komise stěžovatele v odvolacím řízení nevypořádala dostatečně se všemi podklady a skutečnostmi. Pokud se posudek z převážné části skládá z výčtu lékařských zpráv a závěrů v nich uvedených, a tento následně převzal do svého rozhodnutí i stěžovatel, požadavek přesvědčivosti tím splněn není. Posudková komise a stěžovatel měli zejména přesvědčivě zdůvodnit změny v posudkovém hodnocení. V posuzované věci se posudková komise stěžovatele vymezovala jak vůči starším posudkovým závěrům lékaře OSSZ v jiném řízení o příspěvku na péči, tak vůči posudku lékaře OSSZ Kroměříž, který byl podkladem pro rozhodnutí v této věci. Nestačí však přitom postupovat podle pravidla „*výhodnější hodnocení pro žalobkyni jsou mylná a ta méně výhodná dokazují, že máme pravdu*“. Nadto NSS zcela souhlasí s krajským soudem, že stěžovatel při hodnocení schopností osoby zvládat základní životní potřeby zcela pominul hlediska uvedená v § 2 odst. 1 vyhl. č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Krajský soud proto postupoval správně, pokud pro všechna tato pochybení neshledal posudkové hodnocení dostatečně přesvědčivým a objektivním. Z posudku nevyplývá, že by posudková komise zohlednila všechny podklady a hodnotila je jednotlivě i ve vzájemné souvislosti.

Krajský soud dovodil nedostatečnost zjištění skutkového stavu i díky pochybení posudkového lékaře OSSZ Kroměříž, který pouze přepsal výsledek šetření závislosti žalobkyně na pomoci jiné osoby vypracovaný sociálním pracovníkem. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách platí, že „[p]ři posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledků sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře“. V rozsudku ze dne 30.9.2009, č.j. 4Ads 50/2009-63 NSS uvedl, že „[r]ozhodnutí úřadu práce o snížení příspěvku na péči opírající se pouze o výsledek sociálního šetření, který posudkový lékař převzal, aniž by ho jakkoliv doplnil, trpí vadou ve smyslu § 76 odst. 1, písm. b/ s.r.s., tedy vychází ze skutkového stavu, který vyžaduje zásadní doplnění“.

Ze spisového materiálu skutečně vyplývá, že lékař OSSZ Kroměříž pouze velmi stručně přepsal závěry z jednotlivých podkladů, k nimž bez bližšího zdůvodnění doplnil, že žalobkyně potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu pomoc pouze při jedné základní životní potřebě – osobní aktivity. Nejvyšší správní soud se proto zcela ztotožnil s názorem krajského soudu, že podobný posudek nemůže splňovat předpoklady § 95 odst. 3 zákona o sociálních službách.

Stěžovatel proto bude muset zajistit vypracování nového stanoviska posudkové komise, jak mu uložil krajský soud a bude muset v dalším řízení reflektovat výtky uvedené v jeho rozsudku a v rozsudku Nejvyššího správního soudu.

Po tomto rozsudku Nejvyššího správního soudu žalovaný požádal o vypracování nového posudku ve věci PK MPSV ČR. Posudková komise nový posudek vypracovala 13.1.2015, ve složení posudkové komise: tajemnice PK, předsedkyně PK a přisedající další lékařka z oboru psychiatrie.

PK MPSV k jednání předvolala i posuzovanou žalobkyni a její zákonnou zástupkyni, které se k jednání dostavily. U jednání PK zákonná zástupkyně uvedla, že rozštěpová vada má vliv na časté onemocnění dýchacích cest, že dcera byla na další operaci rozštěpu, dávali ji štěp na patro, měly by se objednat na ortodoncii, budou se objednávat nyní v lednu. Předložila propouštěcí zprávu KPECH, Fakultní nemocnice u Svaté Anny Brno ze 7.7.2014, oční nález z 3.6.2014 a SPEC nálezy Kroměříž z 13.5, 7.10.2014 a 1.10.2013. Posudková komise uvedla, že posuzovaná chodí do 8 třídy, chtěla by se lépe naučit anglicky, chtěla by v budoucnu pomáhat zvířatům, např. mít útulek. Ví, kde jsou v okolí větší města. Učí se dobře, má jedničky. Natahuje si budík na 6 hodin ráno, dlouho ji trvá, než vstane, osprchuje se a posnídá – velkou snídani by nestihla, nosí si svačinu – připravuje ji maminka, do jídelny na obědy nechodí, v polední přestávce si skočí domů na oběd – myslí si, že by jí v jídelně nechutnalo. Bydlí s matkou a 70. letou tetou. Po příchodu ze školy si udělá úkoly, na počítači si píše s kamarádkami, má profil na facebooku, chodí s nimi ven, čte si. Když jí někdo naštvě, tak si to s ním vyřídí na místě, nebo si to zapamatuje. Matka uvádí, že se musí stále upomínat v praktických činnostech. Léky pravidelně nebere žádné, jen při infektech a na alergii. Na psychiatrii byly jen 1x, psychiatrická léčba není. Podle matky je dcera v pubertě, je nyní rozhozená, bývá vzteklá. Do PK nechtěla do Brna jet, chtěla jít do školy, aby se připravila na písemku. Matka uvádí, že na tábory nebo školu v přírodě nejedí, v přírodě bydlí. Dcera nikde sama bez matky nebyla. Na plavání se třídou nejedla kvůli uším. Byla se párkrát koupat s matkou v bazénu. Na logopedii jezdí z Brna z pobočky, jezdí 2x ročně přímo do školy, chodila 1x za 14 dnů na logopedii, teď 1x za měsíc chodí do logopedického kroužku ve škole, který vede učitelka – má více přítomných dětí. Do TV chodí, kvůli shuntu nemůže některé cviky cvičit, na kontrolu do Olomouce jezdí 1x za 2 roky. Školu mají kousek od domu, chodí sama. Menses má, umývá se sama, do koupelny při své hygieně nepustí nikoho, ani maminku, když je nahá. Oblékání a obouvání zvládá. Plánuje si, co si obleče v jaké barvě. Matka uvádí, že dohlíží, aby se v zimě více oblékla – je schopna jít i v tričku. Ze školy stížnosti nejsou, potřebuje se proskotačit, chodila do flétny, jiné další aktivity v místě bydliště nejsou k dispozici, sem tam tvořivá dílna. Babička bydlí ve vedlejší vesnici, asi 2 km, jezdí k ní i na kole.

V diagnostickém souhrnu uvedeno, že u posuzované se jedná o stav po plastické operaci vrozené vývojové vady, kompletního rozštěpu rtu, měkkého a tvrdého patra a stav po zavedení VP shuntu pro hydrocefalus. Hyperkynetická porucha – porucha aktivity a pozornosti, vada řeči v logopedické péči a plochonoží.

Posudková komise pak v posudku uvedla, že v předmětném období šlo o 12-13 letou (nyní téměř 14 letou) posuzovanou dívku po plastické korekční operaci rozštěpové vady ústní dutiny a po zavedení drenáže hydrocefalu, s prokazatelným efektem léčby, tzn., že je dítě bez mentálního postižení, bez funkčně významné smyslové vady a bez pohybového postižení.

V popředí objektivního klinického nálezu, tak při biologicky přiměřeném interním i neurologickém nálezu, přetrvává společensky únosná porucha výslovnosti, která podstatně neomezuje komunikační schopnost dítěte. Dále jsou v anamnéze opakované infekty dýchacích cest, bez prokázané poruchy buněčné nebo protilátkové imunity, léčené pouze symptomaticky. Sluchová vada je lehká, neomezuje orientaci zvukem, lehká krátkozrakost je korigována brýlemi. Po stránce duševní nejsou vrozené intelektové předpoklady dítěte sníženy, nemá poruchy myšlení a vnímání, přes zvýšenou nemocnost zvládá věku přiměřené učivo běžné základní školy bez asistence. Psychiatrické vyšetření potvrzuje hyperaktivitu, ve smyslu horší pozornosti a snížené schopnosti koncentrace, s výkonnostními výkyvy a zvýšenou unavitelností, ale bez manifestních poruch chování. Objektivizovaná tíže funkční poruchy vede k nutnosti systematického a citlivého přístupu ze strany osob z blízkého okolí dítěte, nevyžaduje však pravidelnou medikamentózní psychiatrickou léčbu ani psychoterapeutickou péči. Jde o lehkou funkční poruchu, která nemá bezprostřední závažný dopad na uspokojování základních sebeobslužných životních potřeb, orientační a komunikační schopnosti posuzovaného dítěte. Vyžaduje maximální péči ve smyslu citlivého přístupu, usměrňování chování, péče o zdraví, osobní i vzdělávacích aktivit a sociálního začlenění. Po zhodnocení všech výše uvedených skutečností dochází PK MPSV za účasti psychiatra k závěru, že při objektivizovaném zdravotním stavu potřebuje posuzované dítě mimořádnou pomoc v těchto základních životních potřebách: péče o zdraví – provádění stanovených léčebných opatření – při nutnosti systematické logopedické péče, osobní aktivity – vykonávání aktivit obvyklých věku a prostředí při omezení volnočasových aktivit.

Posouzení věci krajským soudem.

Žaloba je důvodná.

Krajský soud v Brně při posuzování vycházel z toho, zda názor vyslovený ve zrušovacím rozsudku Krajského soudu v Brně i rozsudku Nejvyššího správního soudu byl ze strany žalovaného respektován, zda tedy byl náležitě zjištěn skutkový stav věci a zda při posuzování stupně závislosti osoby bylo respektováno ust. § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách.

Krajský soud v Brně po prostudování posudku PK MPSV ČR ze dne 13.1.2015, dospěl k závěru, že ani tento nový posudek, ač u jednání PK MPSV Brno byla přítomna i žalobkyně a její zákonná zástupkyně není posudkem, který by se náležitě vypořádal s lékařskými zprávami ohledně zdravotního stavu posuzované žalobkyně, náležitě je zhodnotil, případně zjistil od samotné žalobkyně, případně její zákonné zástupkyně s ohledem na zdravotní stav posuzované, jakých úkonů v oblasti základních životních potřeb je posuzovaná schopna bez pomoci jiné osoby a kterých a proč ne.

U jednání PK MPSV ČR dne 13.1., jak soud uvedl, byla sice žalobkyně i její zákonná zástupkyně přítomny, z toho, co v posudku, v posudkovém zhodnocení zaznamenala posudková komise, má soud za to, že se jednalo vysloveně o povrchní zjištění, z něhož se nedá, alespoň takto to vyplývá pro soud, posoudit, čeho je v oblasti základních životních potřeb žalobkyně sama schopna a čeho ne.

V žalobě zákonná zástupkyně zejména uvádí, že žalobkyně nezvládá základní životní potřebu orientace, neboť se nedokáže orientovat v přirozeném sociálním prostředí a orientovat

se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat, uvádí pak dále, že zcela nezvládá ani oblast komunikace, stravování, oblékání a obouvání uvádí, proč tomu tak dle jejího názoru je.

Soud na tomto místě uvádí, že u jednání Krajského soudu v Brně zákonná zástupkyně předložila dvě zprávy, jednu z května r. 2015 a druhou z února r. 2017. Ze závěru zprávy z února 2017 vyplývá, že s ohledem na zdravotní problémy žalobkyně zejména Aspergerův syndrom diagnostikovaný v dospívání, jsou problémy zejména v oblasti sociální a emoční a v oblasti komunikace, narušení sociálního úsudku a bezpečné orientace v méně strukturovaných situacích, snížený jazykový cit a schopnost porozumět přenesenému významu slov, potíže s emoční reaktivitou.

Soud zde uvádí, že je sice pravdou, že obě tyto předložené zprávy jsou zprávy o zdravotním stavu žalobkyně z doby po vydání rozhodnutí žalovaného (vydáno 31.3.2015), nicméně z výpovědi zákonné zástupkyně vyplývá, že naprosto stejné problémy v oblasti orientace a komunikace byly u žalobkyně i v rozmezí let. 2013-2015, v tomto směru se nic nezměnilo. Soud pak sděluje, že musí dát v tomto směru za pravdu zákonné zástupkyni žalobkyně, že pokud jde o posudek PK MPSV ČR ze dne 13.1.2015, jak soud již uvedl, ani nově vypracovaný posudek se s problematikou zvládání základních životních potřeb u žalobkyně řádně nevypořádává, zejména problému vyplývajícimu z jejího psychického onemocnění a jejích psychických problémů, a to zejména v oblasti komunikace a především orientace. Soud nezpochybňuje, že pokud jde o žalobkyni, je schopna běžné orientace sluchem i zrakem, s ohledem na své psychické problémy je schopna orientovat se tak, že dojde do školy i ze školy, do zájmových kroužků, za kamarádkami apod., ale má za to, že posudková komise se nevypořádala s tím, zda je posuzovaná schopna se orientovat v přirozeném sociálním prostředí, orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.

Otázkou orientace a komunikace žalobkyně se rozhodně posudek PK MPSV ČR z 13.1.2015 řádně nevypořádává.

Soud zde uvádí, že podle § 9 odst. 5 zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopností zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnost se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, předmětu denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Soud citoval toto zákonné ustanovení proto, že připomíná, že základní životní potřeba, kdyby bylo uznáno, že posuzovaná osoba je schopna ji provádět samostatně, musí být zvládána v přijatelném standardu.

Soud pak na tomto místě dále uvádí, že dle § 2a vyhl. č. 505/2006 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o sociálních službách, pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Krajský soud ust. § 2a vyhl. č. 505/2006 Sb. cituje zejména z toho důvodu, že např. u základní životní potřeby orientace, tak jak je vymezena v příloze č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb. uvedeno... *orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.*

Při vymezení schopností zvládat základní životní potřebu komunikace, tak jak je v příloze č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb. vymezeno, je uvedeno, že za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

Soud zde uvádí, že dospěl k závěru, že zejména pokud jde o základní životní potřebu orientace a komunikaci, tak jak jsou vymezeny tyto pojmy v příloze č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., se doposud posudek PK MPSV řádně nevypořádal a v tomto směru náležitě skutkový stav zatím zjištěn nebyl a proto závěr rozsudku Krajského soudu v Brně, jež byl citován i v rozsudku Nejvyššího správního soudu, dodržen nebyl.

Nebyl tedy zjištěn náležitě skutkový stav, tak aby o něm nebyly žádné pochybnosti, jak má na mysli ust. § 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád.

Proto soud znovu rozhodnutí žalovaného zrušil ve smyslu ust. § 78 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) pro vady řízení a věc vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Krajský soud zavazuje žalovaného před vydáním nového rozhodnutí, aby byl vypracován nový posudek PK MPSV ČR a vypořádal se zejména se zvládáním či nezvládáním základních životních potřeb žalobkyně, a to hlavně v oblasti orientace a komunikace, tedy, zda žalobkyně tyto základní životní potřeby zvládá ve všech bodech, jak jsou vymezeny v příloze č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., a to v přijatelném standardu. Soud uvádí, že by bylo vhodné před vypracováním posudku PK MPSV, aby bylo provedeno nové důkladné sociální šetření v přirozeném sociálním prostředí s ohledem zejména na zdravotní stav žalobkyně a její problémy v oblasti psychické.

Teprve po vypracování dalšího posudku PK MPSV ČR bude možno ve věci vydat rozhodnutí žalovaným.

Pokud jde o náklady řízení, rozhodnutí se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Ve věci měla úspěch žalobkyně, vznikly jí náklady řízení, a to jízdné z místa bydliště do Brna k soudu a zpět ze strany její zákonné zástupkyně. Tyto náklady má povinnost žalovaný zákonné zástupkyni zaplatit.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 3. května 2017

JUDr. Jana Kubenová, v.r.
samosoudkyně